

Europejski Szczyt Demokracji Lokalnej – vivat demokracja lokalna!

Wydarzenie było okazją do pogłębionej dyskusji na temat roli polskiego samorządu – zarówno w perspektywie 35-lecia reformy z 1990 roku, jak i w kontekście 40. rocznicy uchwalenia **Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego**. Tegoroczna edycja odbyła się również w symbolicznym roku **1000. rocznicy koronacji pierwszego polskiego króla**, która stanowiła ważny moment w procesie kształtowania się państwowości Polski.

Główna sesja merytoryczna, zorganizowana przez NIST, poświęcona była międzynarodowemu badaniu porównawczemu **Wskaźnika Autonomii Lokalnej** (*Local Autonomy Index – LAI*).

W debacie udział wzięła czwórka współautorów badania, w tym dyrektor NIST – prof. Paweł Swianiewicz. Wystąpienia ekspertów:

- **Prof. Harald Baldersheim (University of Oslo)** przedstawił metodykę opracowania wskaźnika LAI oraz omówił zróżnicowanie autonomii lokalnej w Europie. Najwyżej w rankingu plasują się państwa nordyckie (Finlandia, Dania, Szwecja, Islandia) oraz Szwajcaria; na końcu listy m.in. Mołdawia i Białoruś. Polska znajduje się w **pierwszej połowie zestawienia – powyżej średniej**.
- **Prof. Paweł Swianiewicz (dyrektor NIST)** przypomniał, że do 2015 r. Polska była liderem decentralizacji w Europie Środkowo-Wschodniej. W ostatnich latach wskaźnik autonomii nieco się obniżył, co oznacza, że **autonomia lokalna nie jest dana raz na zawsze** – wymaga ciągłej troski i nierzadko obrony przed tendencjami centralizacyjnymi.
- **Prof. Nikolaos Hlepas (University of Athens)** wskazał na pozytywny wpływ przyjęcia Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego na poziom autonomii lokalnej.
- **Prof. Carmen Navarro (Universidad Autónoma de Madrid)** podkreśliła, że kraje o wyższym poziomie autonomii lokalnej lepiej radzą sobie w wielu aspektach. Wartość LAI **koreluje pozytywnie z poziomem zaufania do władz lokalnych**, satysfakcją obywateli z usług publicznych oraz wskaźnikami rozwoju gospodarczego.

Europejski Szczyt Demokracji Lokalnej był nie tylko okazją do inspirujących spotkań i międzynarodowej wymiany doświadczeń, lecz także **ważnym przypomnieniem, że decentralizacja to nie hasło, lecz realne korzyści – i odpowiedzialność**.